

UCHWAŁA NR IX/195/15
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 22 czerwca 2015 r.

w sprawie **przyjęcia projektu uchwały w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego**

Na podstawie art. 16 ust. 4 w związku z art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.¹) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się projekt uchwały w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego.

§ 2. Projekt uchwały, o którym mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Niniejszy projekt przekazuje się do:

- 1) Rady Gminy Kamie Krąskie;
 - 2) Rady Gminy Kleszowo;
 - 3) Rady Gminy Mrocza;
 - 4) Rady Gminy Spółno Krąskie;
 - 5) Rady Gminy Sosnowo;
 - 6) Rady Gminy Wiśniobork;
 - 7) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy;
- ó w celu uzgodnienia.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

§ 5. Traci moc uchwała Nr LIV/832/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 października 2014 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r., poz. 628 i 842, z 2014 r., poz. 805, 850, 926, 1002, 1101 i 1863 oraz z 2015 r., poz. 222.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Zakres regulacji dotyczy przyjęcia projektu uchwały w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego.

2. Podstawa prawna:

-ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.):

§ Art. 16. 3. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, obszar, przebieg granicy i otulin, jeżeli została wyznaczona, szczególne cele ochrony oraz zakazy wstąpienia dla danego parku krajobrazowego lub jego części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru parku krajobrazowego następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, po uzgodnieniu z właściwymi miejscowo radami gmin, z powodu bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych na obszarach projektowanych do wyłączenia spod ochrony.

4. Projekt uchwały sejmiku województwa w sprawie utworzenia, zmiany granic lub likwidacji parku krajobrazowego wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (zgodnie z przepisami wewnętrznymi):

Niniejszy projekt przekazuje się do właściwych miejscowo rad gmin i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w celu uzgodnienia.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Park krajobrazowy, zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Krajowy Park Krajobrazowy utworzony został rozporządzeniem Wojewody Bydgoskiego z dnia 17 sierpnia 1998 roku w sprawie utworzenia parku krajobrazowego pod nazwą Krajowy Park Krajobrazowy. Wojewoda Kujawsko-Pomorski, biorąc pod uwagę zmienione przepisy ustawy o ochronie przyrody, w dniu 12 września 2005 roku wydał

rozporządzenie Nr 21/2005 w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego. Powyższe rozporządzenie obowiązuje do dnia dzisiejszego.

Obecnie organem właściwym w sprawach związanych z parkami krajobrazowymi jest sejmik województwa, który przejął kompetencje w tym zakresie od wojewody na podstawie art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753 ze zm.). Przepisy przejściowe tej ustawy, w art. 35 ust. 1, stanowią, iż do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienionych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Sejmik województwa już dwukrotnie podejmował uchwałę w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego:

Ów uchwałę Nr XXXII/568/13 z dnia 25 marca 2013 r. Projekt ten został przekazany do uzgodnienia. Tylko jedna gmina, tj. Rada Miejska w Sępólnie Krajejskim uzgodniła projekt uchwały w przyjętym kształcie. Dwie kolejne rady gminy, tj. Kleszowo i Mrocza, odsunęły podjęte decyzje do czasu wypracowania opinii przez właściwe komisje, natomiast trzy rady: Rada Miejska w Kamieniu Krajejskim, Rada Gminy Sołno oraz Rada Miejska w Wińborku odmówiły uzgodnienia przedstawionego projektu, podejmując w tym zakresie stosowne uchwały. Regionalny Dyrektor Ochrony środowiska w Bydgoszczy również odmówił uzgodnienia projektu w ówczesnym kształcie wskazując merytoryczne uwagi.

Ów uchwałę Nr LIV/832/14 z dnia 27 października 2014 r. Pismem z dnia 14 listopada 2014 r., znak: G-III.7121.85.2014 projekt został przekazany do uzgodnienia. Nie wszystkie spośród właściwych miejscowo rad gmin uzgodniły projekt przedmiotowej uchwały, niektóre odmawiając uzgodnienia przedstawiły szereg postulatów i oczekiwania, zwłaszcza w zakresie korekty opisu przebiegu granicy Krajowego Parku Krajobrazowego, polegającej na doprecyzowaniu przebiegu granicy z uwzględnieniem wskazywanych numerów działek ewidencyjnych, zarówno na załączniku graficznym jak i w opisie przebiegu granicy KPK. Regionalny Dyrektor Ochrony środowiska w Bydgoszczy również odmówił uzgodnienia projektu w ówczesnym kształcie wskazując merytoryczne uwagi.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym stało się wypracowanie nowego projektu uchwały w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego, uwzględniającego przedłożone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony środowiska w Bydgoszczy uwagi merytoryczne oraz przedłożone przez rady gmin wnioski dotyczące doprecyzowania, na wskazanych terenach tego Parku, przebiegu granicy.

Projekt uchwały, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały, *de facto* powiela

granice określone w rozporządzeniu Nr 21/2005 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 września 2005 roku w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 108, poz. 1875), jednak przebieg granicy Krajowego Parku Krajobrazowego został szczegółowo wyznaczony poprzez podanie wspólnych punktów załamania granicy. Koniecznym sporządzeniem przedmiotowego wykazu wspólnych punktów załamania granicy wynika z treści rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. poz. 1080).

Przedmiotowy projekt uchwały w tym zakresie powtarza również zakazy określone w § 4 ww. rozporządzenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Takie rozwiązanie jest konieczne, gdy park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania. W odniesieniu do tej definicji przyjętej, istotnym celem parku krajobrazowego jest ochrona przyrody, kultury, krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Zakazy określone w projekcie uchwały są niezbędne w celu utrzymania właściwego stanu środowiska przyrodniczego, kulturowego oraz właściwej ochrony krajobrazu. Zrównoważona przebiega terenu polodowcowego, doliny rzeczne oraz ponad 100 jezior mających wpływ na charakter obszaru Krajowego Parku Krajobrazowego. Dominującym krajobrazem jest krajobraz rolniczy urozmaicony licznymi oczkami wodnymi pochodzenia antropogenicznego.

Niniejszy projekt uchwały wprowadza zmiany w stosunku do rozporządzenia Nr 21/2005 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 września 2005 r. w sprawie Krajowego Parku Krajobrazowego, dotyczące obowiązku zrywania *zakazu pozyskiwania dla celów gospodarczych skał w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*. Spod obowiązku zrywania tego zakazu zostały bowiem wyłączone tereny wirowni, istniejące na terenie Parku w dniu wejścia w życie przedkłodanej uchwały, a szczególnie określone w załącznikach nr 4 i 5 do jej projektu. Przedmiotowe rozwiązanie służy zrównoważonemu rozwojowi regionu, konieczności zaspokojenia lokalnych potrzeb i niwelowania miejscowego społeczeństwa na ponoszenie dodatkowych kosztów związanych z transportem niektórych kopalin spoza terenu Krajowego Parku Krajobrazowego.

Obszary, na których zakaz został zniesiony to wirownie, które w chwili obecnej są lub w przeszłości były eksploatowane, stanowiące niewielkie powierzchniowo enklawy w obszarze Parku. Nie zniesiono zakazu dla potencjalnych nowych miejsc pozyskania wiru i piasku. W związku z tym nie nastąpi znacząca eskalacja procesu eksploatacji tych

surowców, a jedynie usankcjonowanie działalności gospodarczej w obrębie eksploatowanych obecnie lub w przeszłości. Charakteryzują się one już w tej chwili skrajnym przekształceniem geomorfologicznym, np. usunięta jest wierzchnia warstwa gleby, w związku z czym w ich obrębie nie stwierdzono cennych przyrodniczo zbiorowisk roślinnych. Na terenie części omawianych występują zbiorniki powyrobowiskowe. Mają one charakter antropogeniczny, a dalsza eksploatacja surowca mineralnego w ich pobliżu nie będzie skutkowało pogorszeniem ich stanu ekologicznego w zakresie parametrów hydro-morfologicznych.

Należy nadmienić, że w ir i piasek są uznawane w Polsce za kopaliny pospolite. Krajeński Park Krajobrazowy jest największym parkiem krajobrazowym w województwie kujawsko-pomorskim, co sprawia, że transport kruszyw z sąsiednich wiośni oddalonych o kilkadziesiąt kilometrów od jego granic jest nie dla miejscowego społeczeństwa ze znacznymi nakładami finansowymi. Zaproponowane do wyłączenia spod zakazu a pozwól w znacznym stopniu zaspokoi potrzeby lokalne, związane z inwestycjami i budownictwem mieszkalnym. Z zasobów wiośni będą korzystały również firmy wykonujące inwestycje na terenie gmin. Dzięki lokalnemu surowcowi samorządy gminne z terenu Krajeńskiego Parku Krajobrazowego uzyskają oszczędności, m.in. na remontach infrastruktury gminnej. Zatem można się spodziewać, że chętniej będą realizowane niezmiernie ważne społecznie i środowiskowo inwestycje proekologiczne, w tym związane z poszerzeniem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Należy także zauważyć, że wydobywanie kruszyw ze z wymaga uzyskania koncesji, która jest udzielana w formie decyzji administracyjnej. Decyzja ta powinna być poprzedzona w razie konieczności oceną oddziaływania na środowisko. Odstąpienie od tego zakazu zostało wprowadzone na wiośniach już istniejących, dlatego celem wyłączenia jest również umożliwienie uzyskania przedłożenia koncesji na wydobywanie piasku i wiru oraz umożliwienie powiększenia istniejących wiośni.

Nawiązując do powyższej argumentacji, w obrębie terenów zaproponowanych do wyłączenia spod omawianego zakazu dokonano również stosownych badań tzw. ślinnych zbiorników wodnych. Pod względem hydrobiologicznym nie stwierdzono przeciwwskazań do wydobywania kopaliny na wytypowanych terenach.

Ponadto w projekcie uchwały dokonano modyfikacji obowiązującego *zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej*. Zakaz ten został zniesiony na obszarach szczególnie

określonych w załącznikach nr 6 i 7 do projektu uchwały. Należy bowiem uwzględnić, iż Krajowski Park Krajobrazowy jest największym parkiem w województwie kujawsko-pomorskim, którego powierzchnia w wyniku uszczegółowienia przebiegu granicy uległa zmianie i obecnie wynosi 74 985,60 ha. Zrównoważona rzeźba terenu polodowcowego, doliny rzeczne oraz ponad 100 jezior mają zasadniczy wpływ na zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe omawianego obszaru. Dominującym krajobrazem jest krajobraz rolniczy urozmaicony licznymi oczkami wodnymi, których liczba szacowana jest nawet na 10 tys.

W art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ustawodawca wskazał na zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. Przepis ten ma na celu m.in. zachowanie różnorodności biologicznej, stabilności ekosystemów, utrzymanie ciągłości procesów ekologicznych, w tym ciągłości istnienia gatunków z ich siedliskami (np. związanych z zasobami wodnymi). Ochrona przyrody polega m.in. na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk przyrodniczych, krajobrazu, jak również tworów przyrody żywej i nieożywionej.

Jak wykazała przeprowadzona na terenie Krajowskiego Parku Krajobrazowego ekspertyza przyrodnicza, zakaz zabudowy w odległości do 100 m od rzek i jezior należy w zasadzie (z dopuszczalnymi nielicznymi wyjątkami) utrzymać w mocy, ponieważ są to z reguły obiekty pełniące istotne, wielkoskalowe funkcje przyrodnicze (korytarze ekologiczne, funkcje retencyjne, złożone ekosystemy siedlisk wodno-biotycznych itd.).

Natomiast wyniki tej samej ekspertyzy w stosunku do śluzkich zbiorników wodnych pozwoliły na wyodrębnienie 362 części na terenie Krajowskiego Parku Krajobrazowego, na których proponuje się zniesienie zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Obszary, na których zakaz został zniesiony to tereny, które w chwili obecnej są w różnym stopniu intensywnie zabudowane lub zurbanizowane i wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, stanowiące zasadniczo rozproszone siedliska rolne poprzedzielane zazwyczaj niewielkimi obszarowo gruntami rolnymi, miasteczka, wsie, kolonie, osady i przysiółki. W związku z tym, nie będzie postawiona znacząca eskalacja wymuszonego przedmiotowym zakazem procesu ekspansji nowego budownictwa w krajobrazie rolniczym i przyrodniczym, a jedynie usankcjonowanie tej koniecznej działalności człowieka w obrębie istniejącej zabudowy. Wyznaczone obszary

charakteryzują się w tej chwili skrajnym przekształceniem antropogenicznym, w związku z czym w ich obrębie nie stwierdzono cennych przyrodniczo zbiorowisk roślinnych. Dotyczy to także występujących na ich terenie zbiorników, dlatego rozwój nowego budownictwa w ich pobliżu nie będzie skutkował pogorszeniem ich stanu ekologicznego.

Należy podkreślić, że zaproponowane zniesienie zakazu zabudowy w strefie 100 m (1) dotyczy tylko określonych części obszaru Krajejskiego Parku Krajobrazowego. Podczas wizji terenowych na wszystkich zaproponowanych do wyłączenia obszarach, przeprowadzonych przez pracowników Służby Krajejskiego Parku Krajobrazowego wraz z panem dr inż. Tomaszem Zgoda z Uniwersytetu Łódzkiego, nie stwierdzono cennych stanowisk chronionych gatunków roślin, grzybów oraz zwierząt. Rozwój zabudowy w pobliżu tzw. innych zbiorników wodnych na starannie wybranych enklawach Parku, nie zagrozi w żadnym stopniu populacjom chronionych gatunków oraz zachowaniu szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych.

Ponadto należy wyraźnie zaakcentować, że na pozostałym obszarze Parku (poza wyznaczonymi tzw. wyłączeniami), w tym w pobliżu jezior i rzek nadal obowiązują ustawowe zakazy chroniące występowanie cennych gatunków oraz siedlisk, co gwarantuje zachowanie możliwości osiągnięcia celów ochrony Krajejskiego Parku Krajobrazowego. W tym zakresie regulacje zawarte w przedmiotowej uchwale sejmiku są zgodne z zapisami operatu generalnego Planu Ochrony Krajejskiego Parku Krajobrazowego na okres od 01.01.2009 do 31.12.2028, w tym szczególnie z ustaleniami zawartymi w części II pkt. 1.8. Zalecenia w zakresie sieci osadniczej i budownictwa.

Niniejszy projekt uchwały w sprawie Krajejskiego Parku Krajobrazowego uwzględnia przedłożone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy uwagi merytoryczne oraz przedłożone przez rady gmin wnioski dotyczące doprecyzowania, na wskazanych terenach tego Parku, przebiegu granicy.

5. Ocena skutków regulacji:

Przyjęcie projektu uchwały w sprawie Krajejskiego Parku Krajobrazowego umożliwi, zgodnie z zapisem ustawowym, przedstawienie projektu do właściwych miejscowo rad gmin i właściwemu terytorialnie regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, w celu uzgodnienia.